

Convenant Energiebesparing 2009-2011

Samen energie besparen!

Gemeente Kerkrade

Hestia *groep* woonmaatschappij

Land van Rode

Wonen Heuvelsteden

Wonen Zuid regio Parkstad

Kerkraadse Huurdersfederatie de Koepel

19 januari 2009

Inleiding

Als vervolg op het eerste convenant tussen de gemeente Kerkrade, de woningbouwcorporaties die actief zijn in Kerkrade en de Kerkraadse huurdersfederatie m.b.t. energiebesparing in de gebouwde omgeving over de jaren 2004-2007, ligt nu het tweede convenant voor.

De basis voor dit nieuwe convenant komt voort uit een succesvol convenant energiebesparing 2004-2007, het sociaal klimaatbeleid van de gemeente Kerkrade en de sterk toegenomen aandacht voor het thema Klimaatverandering. Hieronder volgt een korte uiteenzetting.

Terugblik Convenant Energiebesparing 2004-2007

Het convenant energiebesparing 2004-2007 is succesvol geweest. Alle deelnemende partijen hebben aanzienlijke inspanningen geleverd om de gemaakte afspraken na te komen. Dit heeft geleid tot een plezierige samenwerking waarbij veel van elkaar is geleerd. Diverse woningbouwprojecten, in de bestaande bouw en de nieuwbouw zijn conform de afspraken energiebesparend uitgevoerd. Deze bijzondere vorm van samenwerking is door het ministerie van VROM in 2006 in het kader van de Nationale Energietoekomsttrofee uitgeroepen tot finalist, waarmee het convenant tot de beste 4 projecten van Nederland behoorde.

Omgevingsanalyse

Het klimaatbeleid is vooral door de veranderde internationale aandacht voor dit thema zwaarder op de politieke agenda gekomen; zowel in Brussel als in Den Haag zijn de doelstellingen aangescherpt. De EU streeft naar een energiebesparing van 30% in 2020 en een inzet van 20% duurzame energie in 2020. Nederland wil naar een energiebesparing van 2% per jaar.

De gemeente Kerkrade voert al een aantal jaren klimaatbeleid uit. Diverse doelen dienen te worden gehaald, gericht op CO₂ besparing en energiebesparing bij particulieren en marktpartijen zoals de industrie, projectontwikkelaars en woningbouwcorporaties.

Andere relevante ontwikkelingen:

- Het op 10 oktober 2008 door het ministerie van VROM/WWI, VROM/Ruimte en Milieu, de Nederlandse Woonbond en Aedes afgesloten convenant Energiebesparing Corporatiesector waarin doelstellingen zijn opgenomen om energiebesparing te realiseren;
- Forse stijging van de gas- en elektriciteitsprijzen;
- Toenemende belangstelling voor koeling in woningen;
- De gezamenlijke aanpak vanuit meerdere doelgroepen om te komen tot vergaande energiebesparing in de Gebouwde Omgeving; vanuit het Platform Energietransitie Gebouwde Omgeving;
- Vernieuwde hypotheekvorm die het mogelijk maakt om de extra energie-investeringen voor een woning tegen een lagere hypotheekrente te verstrekken.
- Wijzigingen in het woningwaarderingstelsel die het in de toekomst mogelijk zullen maken om additionele energie-investeringen in de woning door te berekenen via een hogere huur door woningbouwcorporaties.

Resumé

Het eerdergenoemde heeft ertoe geleid dat het maken van afspraken ten aanzien van energiebesparing en de inzet van duurzame energie door alle partijen als zinvol wordt ervaren. Dit convenant heeft mede als doel het besparen van kosten voor de burgers, het creëren van nieuwe werkgelegenheid die is gelieerd aan dit thema en het overdragen van de opgedane kennis aan de scholen in onze regio. Het convenant Energiebesparing 2009-2011 is dan ook in goed overleg tot stand gekomen. Het convenant is een op de gemeente Kerkrade afgestemde uitwerking van het landelijke Convenant Energiebesparing Corporatiesector. Het convenant bevat de navolgende afspraken.

Afspraak 1

Hestia *groep* woonmaatschappij, Land van Rode, Wonen Heuvelsteden en Wonen Zuid -regio Parkstad- hebben de ambitie om in de periode:

- 2009, bij de realisatie van woningen, een EPC te behalen die minimaal 10% (0.72) scherper is dan in het Bouwbesluit d.d. 2007 omschreven;
- 2010, bij de realisatie van woningen, een EPC te behalen die minimaal 15% (0.68) scherper is dan in het Bouwbesluit d.d. 2007 omschreven;
- 2009, bij de realisatie van complexen met meer dan 12 wooneenheden, een EPC te behalen die minimaal 15% (0.68) scherper is dan in het Bouwbesluit d.d. 2007 omschreven;
- 2010, bij de realisatie van complexen met meer dan 12 wooneenheden, een EPC te behalen die minimaal 20% (0.64) scherper is dan in het Bouwbesluit d.d. 2007 omschreven;
- per 1-1-2011, het gestandaardiseerde energieverbruik van de nieuwbouwwoningen te verlagen met 25% (EPC 0.6).

Mocht tijdens de uitwerking blijken dat realisatie van bovenstaande niet mogelijk is, dan stelt de woningbouwcorporatie de gemeente hiervan in kennis en zal de afwijking motiveren middels een financiële en/of technische rapportage.

Afspraak 2

Hestia *groep* woonmaatschappij, Land van Rode, Wonen Heuvelsteden en Wonen Zuid -regio Parkstad- streven bij grootschalig onderhoud/renovatie naar energielabel B of minimaal een verbetering van twee klassen in het energielabel.

Indien bovenstaande niet mogelijk is:

- stelt de woningbouwcorporatie de gemeente tijdig in kennis en motiveert de afwijking middels een financiële en/of technische rapportage;
- voorzien de woningbouwcorporaties de bewoners van de betreffende woningen van een pakket met energiebesparende materialen ter waarde van € 40,-. Dit geldt uitsluitend voor de woningen met een energielabel E,D,C en B.

Afspraak 3

Hestia *groep* woonmaatschappij, Land van Rode, Wonen Heuvelsteden, Wonen Zuid -regio Parkstad- en de gemeente Kerkrade:

- leggen elk 15.000 euro in het fonds 'Stimulering duurzaamheidsprojecten'. Vanuit dit fonds kan de financiering plaatsvinden van:
  - duurzaamheidsprojecten in de wijk. De keuze en wijze van uitvoering van deze duurzaamheidsprojecten vindt in samspraak plaats en worden ter advisering ingebracht in de gemeentelijke denktank Klimaatbeleid. Finale besluitvorming vindt plaats in de stuurgroepvergadering zoals onder afspraak 12 wordt genoemd.
  - het pakket met energiebesparende materialen zoals onder afspraak 2 is genoemd.
- dragen bij de aanbesteding van werkzaamheden zorg voor een sociale paragraaf. De concrete invulling van deze afspraak vindt plaats in overleg tussen de gemeente en de woningbouwcorporaties.

Afspraak 4

Hestia *groep* woonmaatschappij, Land van Rode, Wonen Heuvelsteden en Wonen Zuid -regio Parkstad- dragen elk afzonderlijk minimaal twee keer zorg voor de toepassing van een innovatieve duurzame/energiebesparende techniek/werkmethode. In de keuze voor en de omvang van de innovatieve duurzame/energiebesparende techniek/werkmethode is elke corporatie vrij.

Afspraak 5

Hestia *groep* woonmaatschappij, Land van Rode, Wonen Heuvelsteden, Wonen Zuid - regio Parkstad-, de Koepel en de gemeente Kerkrade geven structurele aandacht aan het thema energiebesparing op hun website en in hun (corporatie)kranten.

Afspraak 6

Hestia *groep* woonmaatschappij, Land van Rode, Wonen Heuvelsteden, Wonen Zuid -regio Parkstad- dragen minimaal 1 keer per jaar zorg voor de overdracht aan het onderwijs van hun kennis opgedaan met de activiteiten rondom het thema energie 'in de gebouwde omgeving'. Hierbij moet worden gedacht aan stageplaatsen, excursies, lezingen etc.

Afspraak 7

Hestia *groep* woonmaatschappij, Land van Rode, Wonen Heuvelsteden en Wonen Zuid -regio Parkstad- bereiden hun nieuwbouwwoningen en de woningen waarbij grootschalig onderhoud c.q. renovatie wordt toegepast voor op de toepassing van duurzame energietechnieken.

Afspraak 8

Hestia *groep* woonmaatschappij, Land van Rode, Wonen Heuvelsteden en Wonen Zuid -regio Parkstad- zullen bij nieuwbouw, renovatie en onderhoud werken op basis van de Trias Energetica. Dit betekent dat in eerste instantie de beperking van de energievraag centraal staat, vervolgens het benutten van duurzame energie en tot slot het efficiënte gebruik van fossiele brandstoffen.

Afspraak 9

Energetische eisen die o.b.v. de Regionale woonvisie op hoofdlijnen Parkstad 2006-2010 en de daarbij behorende uitwerkingsdocumenten aan woningbouwprojecten worden gesteld, gaan voor op de afspraken van dit covenant indien er sprake is van verdergaande eisen. Dit geldt eveneens voor verdergaande eisen als gevolg van veranderende wetgeving. Bij een situatie waarbij er sprake is van een versoepeling van eisen zullen de covenantafspraken worden nageleefd.

Afspraak 10

De gemeente Kerkrade streeft naar de toepassing van energiezuinige openbare verlichting bij de projecten (nieuwbouw, bestaande bouw) die door de covenantpartners worden gerealiseerd.

Indien bovenstaande niet mogelijk is:

- stelt de gemeente Kerkrade de woningbouwcorporatie tijdig in kennis en motiveert de afwijking middels een financiële en/of technische rapportage.

Afspraak 11

De inhoud van dit covenant is vanaf de datum van ondertekening van toepassing op alle nieuwe projecten (nieuwbouw en bestaande bouw). Het covenant is eveneens van toepassing, vanaf de datum van ondertekening, op de lopende projecten tot en met fase van Voorlopig Ontwerp (VO). Voor projecten die in een verder stadium van ontwikkeling zijn, geldt dat de afspraken daar waar mogelijk worden nageleefd.

Afspraak 12

Minimaal 1 keer per half jaar wordt een stuurgroepbijeenkomst georganiseerd.

In de stuurgroepbijeenkomst vindt de monitoring en sturing van de naleving van de afspraken plaats.

Minimaal 1 keer per half jaar wordt een projectgroepbijeenkomst georganiseerd, waarbij de uitwerking van de afspraken en kennisuitwisseling centraal staat.

Afspraak 13

De gemeente Kerkrade ondersteunt Hestia *groep* woonmaatschappij, Land van Rode, Wonen Heuvelsteden, Wonen Zuid -regio Parkstad- en de Koepel bij de naleving van de afspraken. Dit zal op verzoek van de convenantpartners op de navolgende wijzen kunnen plaatsvinden:

- geven van financiële ondersteuning op basis van kracht zijnde gemeentelijke subsidieregelingen gericht op duurzaam en energiezuinig bouwen en werkgelegenheid;
- geven van advies en begeleiding;
- vrijstellen van het overleggen van een EPC berekening bij de toepassing van woningbouwconcepten uit de Toolkit Duurzame woningbouw;
- uitvoeren van extra bouwcontroles;
- uitvoeren van coördinerende werkzaamheden;
- uitvoeren van communicatieactiviteiten;
- optreden als budgethouder en in deze rol het "convenantbudget" bewaken, de financiële administratie voeren alsook de financiële rapportage verzorgen;
- zorgdragen voor de informatieoverdracht naar de convenantpartners over relevante regelingen binnen Energietransitie gebouwde omgeving;
- fungeren als secretariaat c.q. aanvrager bij mogelijke subsidieaanvragen op dit gebied bij de centrale overheid of de Europese gemeenschap;
- fungeren als intermediair bij externe organisaties, zoals Provincie Limburg, SenterNovem;
- het opstarten en begeleiden van gezamenlijke projecten.

Afspraak 14

De Koepel ondersteunt huurders, huurderbelangenverenigingen met advies ten aanzien van de door de corporaties geplande energiebesparende woningverbeteringen. Doel is een versnelling te bewerkstelligen van de goedkeuring door de huurder aangaande de geplande woningverbeteringen.

Algemeen

Organisatie

De uitvoering van dit convenant vindt plaats via een projectstructuur met een stuurgroep en een projectgroep.

- *Stuurgroep*

In de stuurgroep nemen deel de verantwoordelijke wethouder, een vertegenwoordiger van de Koepel en een vertegenwoordiging van de directie van elke corporatie. De stuurgroepvergaderingen vinden halfjaarlijks plaats. In de stuurgroepbijeenkomst vindt de monitoring van en de sturing op de naleving van de afspraken plaats. De gemeente Kerkrade draagt zorg voor de invulling van de functies voorzitter (verantwoordelijk wethouder) en secretaris (directeur sector stad).

- *Projectgroep*

In de projectgroep nemen deel de mensen die belast zijn met de dagelijkse uitvoering van dit convenant. Hierbij geldt dat de gemeente verantwoordelijk is voor het voorzitterschap en het secretariaat voert (uitnodigingen, agenda en verslag).

Financiële verplichtingen

- A. Partijen m.u.v. de Koepel zeggen toe om bij de start van dit convenant eenmalig bij te dragen aan een gezamenlijk convenantbudget ter grootte van 8450 euro.
Hiervoor leggen de corporaties het navolgende bedrag in:

Hestia groep woonmaatschappij :	2.400 euro
Land van Rode:	3.400 euro
Wonen Heuvelsteden:	750 euro
Wonen Zuid:	1.900 euro

De gemeente Kerkrade vult het budget aan tot 17.000 euro.

De bedragen worden aangepast indien aanvullend budget noodzakelijk is. Dit ter beoordeling van de stuurgroep.

Besluiten tot aankoop van materialen en middelen geschiedt met instemming van een meerderheid van de leden tijdens activiteiten zoals symposia, communicatie, stimuleringsacties e.d.

Het convenantbudget wordt uitdrukkelijk niet ingezet om bij te dragen in de kosten voor de uitvoering van fysieke maatregelen in het kader van de realisatie van de eerdergenoemde afspraken van de afzonderlijke partijen.

- B. Partijen zeggen toe dat menskracht met gesloten beurs en naar evenredigheid vrijgemaakt wordt voor uitvoering van dit convenant.

Reikwijdte

Naarmate de tijd voortschrijdt, dienen zich nieuwe inzichten en technieken aan.

Indien noodzakelijk wordt het convenant hierop aangepast.

Looptijd

Dit convenant heeft een looptijd van drie jaar. Het gaat in op 19 januari 2009 en eindigt op 31 december 2011.

Convenant Energiebesparing 2009-2011
Aldus opgemaakt en ondertekend
d.d. maandag 19 januari 2009

Ralf Krewinkel
Wethouder Milieu
Gemeente Kerkrade

Jack Vinken
Directeur
Hestia *groep* woonmaatschappij

Ger Logister
Directeur
Woningstichting Land van Rode

Bas Sievers
Manager Wonen
Wonen Heuvelsteden

Guus Goor
Wonen Zuid, regio Parkstad

Marianne Plag
Secretaris
Huurdersfederatie de Koepel